

Vlaams
Parlement

ingediend op **534** (2020-2021) – Nr. 3
12 februari 2021 (2020-2021)

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking
en Toerisme
uitgebracht door Johan Deckmyn en Joris Nachtergaele

over het voorstel van resolutie

van Joris Nachtergaele, Vera Jans, Emmily Talpe, Karl Vanlouwe,
Karin Brouwers en Maarten De Veuster

over de relaties met
en de internationale positie van Taiwan

Samenstelling van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme:

Voorzitter: Cathy Coudyser.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Maarten De Veuster, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Karl Vanlouwe;
Johan Deckmyn, Carmen Ryheul, Kristof Slagmulder;
Karin Brouwers, Vera Jans;
Gwendolyn Rutten, Emmily Talpe;
Björn Rzoska, Tine Van den Brande;
Annick Lambrecht.

Plaatsvervangers:

Maike De Vreese, Andries Gryffroy, Sofie Joosen, Steven Vandeput, Manuela Van Werde;
Adeline Blancquaert, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch;
Martine Fournier, Orry Van de Wauwer;
Marino Keulen, Bart Tommelein;
Chris Steenwegen, Jeremie Vaneekhout;
Steve Vandenberghe.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

Documenten in het dossier:

534 (2020-2021) – Nr. 1: Voorstel van resolutie
– Nr. 2: Amendementen

INHOUD

1. Toelichting door Joris Nachtergaele	4
2. Bespreking	4
3. Stemming	5
3.1. Amendement nr. 1	5
3.2. Amendement nr. 2	5
3.3. Geamendeerd voorstel van resolutie	5
Gebruikte afkortingen	6
Tekst aangenomen door de commissie	7

Op 9 februari 2021 besprak de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme het voorstel van resolutie over de relaties met en de internationale positie van Taiwan.

(De vergadering werd als videoconferentie georganiseerd.)

1. Toelichting door Joris Nachtergaele

Joris Nachtergaele licht het voorstel van resolutie toe, dat al enkele maanden oud is. De indieners moeten jammer genoeg vaststellen dat het voorstel van resolutie ondertussen nog meer relevant is geworden in het licht van de spanningen tussen China en Taiwan, met een oorlogsdreigement als voorlopig orgelpunt. De relance van de een-Chinapolitiek wordt met argusogen gevolgd in Hongkong en Taiwan. De rechten en vrijheden die beide regio's verwierven, komen onder druk te staan.

Het lid heeft enig begrip voor de terughoudende opstelling van Europa vanwege de toenemende economische banden met China. Toch vragen de indieners het stilzwijgen te doorbreken en roepen zij Europa op niet langer weg te kijken, maar een belangrijke rol op te nemen in het conflict.

Concreet vragen zij aan de Vlaamse Regering om alles in het werk te stellen om de dialoog aan te moedigen met het oog op een stabiel vredesakkoord dat rekening houdt met de gevoeligheden aan beide kanten.

Verder vragen ze dat Vlaanderen en de EU werk maken van een uitgediepte relatie met Taiwan, zoals die al bestaat met China. Hij wijst op de knowhow van Taiwan in de bestrijding van pandemieën. Deze zomer nog was er technisch overleg met de Vlaamse diensten om te leren uit de sterke Taiwanese respons op de coronacrisis. Met die uitdieping geeft de EU meteen het signaal dat het Taiwan ziet als gelijkwaardige partner, wat ook door China zal moeten worden aanvaard in onderhandelingen over een vredesakkoord.

Het belangrijkste punt van het voorstel van resolutie is dan ook de vraag om Taiwan op te nemen in WHO, ICAO en UNFCCC.

Het amendement van Annick Lambrecht dat naast economische samenwerking ook culturele en academische samenwerking bepleit, kan ook door zijn fractie gesteund worden (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 534/2, amendement nr. 1).

De toevoeging in het amendement van Johan Deckmyn (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 534/2, amendement nr. 2) is waardevol, maar versterkt niet het signaal dat het voorstel van resolutie al geeft door de opname van Taiwan in de genoemde organisaties te bepleiten. Daarom zal zijn fractie dat amendement niet goedkeuren, al steunt hij de geest ervan.

2. Bespreking

Annick Lambrecht merkt op dat het voorstel van resolutie sterk aanleunt bij de resolutie die de Kamercommissie Buitenlandse Zaken in juli goedkeurde. Alleen de PVDA onthield zich daar. Voor sp.a is het cruciaal dat de rechten van Taiwan gerespecteerd worden en dat de dialoog tussen Taiwan en China op alle niveaus wordt aangemoedigd zodat het wederzijdse vertrouwen hersteld wordt.

De stabiliteit van de regio is niet alleen van groot belang voor de wereldeconomie maar ook voor Vlaanderen, in het licht van de goede culturele, academische en economische banden. Vrijheden en democratie mogen echter niet opgeofferd worden aan stabiliteit. Haar fractie is dan ook tevreden dat het voorstel van resolutie expliciet oproept tot de onmiddellijke vrijlating van de activisten die sinds 2017 zijn opgesloten, onder wie Lee Ming-che.

Zij bevestigt dat haar fractie een amendement heeft ingediend dat punt 2 over de uitdieping aanvult met de culturele en academische banden. Een soortgelijk amendement is alvast in de Kamer goedgekeurd, vult ze nog aan.

Johan Deckmyn treedt bij dat het voorstel van resolutie alleen maar relevanter is geworden sinds zijn indiening. Zijn fractie kan zich vinden in wat voorligt. Belangrijk is dat de volksrepubliek China sinds haar ontstaan nooit enige soevereiniteit in Taiwan heeft uitgeoefend. In dat verband wijst hij op het als boek gepubliceerde doctoraat van Werner Somers, voor wie de onafhankelijkheid van Taiwan een uitgemaakte zaak is. De republiek moet staatkundig los gezien worden van de volksrepubliek op het vasteland, concludeert de expert.

Het pleidooi voor diplomatieke inspanningen om Taiwan in internationale organisaties op te nemen, komt volgens hem niet volledig tegemoet aan het recht op onafhankelijkheid, vandaar zijn amendement. Joris Nachtergaele gaf dat impliciet ook toe door te verklaren dat hij de geest van het amendement steunde. Zijn fractie houdt haar amendement dan ook aan, waarbij hij verwijst naar de verantwoording ervan. Zijn fractie kan zich ook vinden in dat van de sp.a.

Vera Jans treedt de toelichting van Joris Nachtergaele volledig bij en bevestigt dat haar fractie het amendement van Annick Lambrecht goedkeurt.

Björn Rzoska deelt mee dat ook de Groenfractie het voorstel van resolutie steunt. Het is belangrijk dat ook uit het Vlaams Parlement een signaal vertrekt. Ook hij vindt het amendement van Annick Lambrecht een belangrijke aanvulling. Een dergelijke samenwerking moet men immers breder bekijken dat alleen economisch.

Emmily Talpe vermeldt haar bezoek aan Taiwan in 2017, de effectieve virusbestrijding en de economische groei in de voorbije periode. Vandaar de vraag om Taiwan een positie te geven waarin het kan meewerken aan de mondiale uitdagingen. De recente hoogspanning en de verhoging van de Chinese militaire aanwezigheid noemt zij verontrustend en maken het voorstel van resolutie bijzonder actueel. Ook haar fractie steunt het amendement van Annick Lambrecht.

3. Stemming

3.1. Amendement nr. 1

Het eerste amendement van sp.a wordt unaniem aangenomen met 13 stemmen.

3.2. Amendement nr. 2

Het amendement van Vlaams Belang wordt verworpen met twee stemmen voor en elf stemmen tegen.

3.3. Geamendeerd voorstel van resolutie

Het geamendeerde voorstel van resolutie wordt unaniem aangenomen met 13 stemmen.

Cathy COUDYSER,
voorzitter

Johan DECKMYN
Joris NACHTERGAELE,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

ICAO	International Civil Aviation Organization
UNFCC	United Nations Framework Convention on Climate Change
WHO	World Health Organization

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Het Vlaams Parlement,

- overwegende dat:
 - 1° Vlaanderen en Taiwan op het vlak van cultuur, gezondheidszorg, economie en onderwijs al succesvol hebben samengewerkt en momenteel al samenwerken op basis van het Memorandum van Overeenstemming van 29 januari 2019;
 - 2° de spanningen in de regio zijn toegenomen sinds de Chinese druk op het autonome Hongkong is verhoogd;
 - 3° er in Taiwan op 11 januari 2020 vrije en eerlijke parlementsverkiezingen werden georganiseerd;
 - 4° het recht op eerlijke verkiezingen is opgenomen in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, en de rechten en vrijheden die daaruit voortvloeien, moeten worden gewaarborgd;
 - 5° minstens vier Taiwanese door China werden aangehouden en sinds 2017 zijn opgesloten onder het voorwendsel van politieke misdrijven, onder wie de bekende activist Lee Ming-che, die lid was van een niet-gouvernementele organisatie (ngo) die voor democratie ijvert;
 - 6° Taiwan als model wordt beschouwd in de strijd tegen COVID-19 doordat het gebruikmaakt van bigdata-analyse, een doeltreffend quarantainesysteem heeft opgezet en sneltestkits heeft ontwikkeld, hoewel het sinds 2017 is uitgesloten van de vergaderingen van de Wereldgezondheidsorganisatie;
 - 7° Taiwan een belangrijke handelspartner van Vlaanderen en de Europese Unie is, en de spanningen tussen China en Taiwan druk zetten op de wereldeconomie in zijn geheel;
- vraagt aan de Vlaamse Regering om:
 - 1° de dialoog tussen Taiwan en China op alle niveaus aan te moedigen opdat het wederzijdse vertrouwen hersteld wordt en er voorkomen wordt dat eenzijdige acties de status quo van de vrede en de stabiliteit op beide oevers van de Straat van Taiwan in gevaar brengen;
 - 2° de Europese Commissie ertoe aan te sporen dat ze de contacten met Taiwan op alle niveaus uitdiept, de samenwerking met Taiwan op economisch, cultureel en academisch niveau uitbreidt en Taiwan steunt bij het handhaven van de verworven vrijheden en de democratie;
 - 3° samen met de Europese partners concrete diplomatieke inspanningen te ondersteunen voor een betekenisvolle deelname van Taiwan aan internationale organisaties zoals de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (ICAO), alsook aan het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC), instanties die grensoverschrijdende uitdagingen aangaan en onontbeerlijk zijn voor de mondiale samenwerking;
 - 4° aan China de onmiddellijke vrijlating te vragen van de Taiwanese activisten die er sinds 2017 zijn opgesloten, onder wie Lee Ming-che;
 - 5° op Europees niveau het belang van een bilaterale investeringsbeschermingsovereenkomst (IBO) tussen de EU en Taiwan te blijven benadrukken en alle initiatieven te ondersteunen die de handelsrelatie tussen Vlaanderen en Taiwan kunnen stimuleren.